

Encyklopedia Ziemi Wileńskiej

tom V

TEATR I MUZYKA
artyści i instytucje

XVI w. - 1945 r.

TEATR I MUZYKA NA ZIEMI WILEŃSKIEJ

artyści i instytucje

XVI w. - 1945 r.

Opracował

Mieczysław Jackiewicz

w zespole Wojciecha Bogusławskiego w Wilnie. Dojrzałość artystyczną osiągnęła w Wilnie. Następnie przeniosła się do Warszawy.

A. Miller, *Teatr polski i muzyka na Litwie*. Wilno 1936 s. 104-105; H. Baryszau, *Encyklopedia literatury i mactwa Białarusi*, t. 2. Minsk 1985, s. 350; *Wileński słownik biograficzny*. Bydgoszcz 2002, s. 70.

Drozdowski Wojciech, ojciec Marii, ur. ?, zm. 1850; aktor komediowy, reżyser, dyrektor teatru. Od 1840 pracował w Mińsku w trupie J. Chełmickowskiego; występował w języku polskim i rosyjskim; w l. 1847-1850 był reżyserem i dyrektorem teatru, wystawiał też utwory dramaturgów rosyjskich, m.in. Mikołaja Gogola i Mikołaja Niekrasowa.

H. Baryszau, *Encyklopedia literatury i mactwa Białarusi*, t. 2. Minsk 1985, s. 350.

Drwęski Zygmunt Gozdawa, ur. 26.05. 1894 w Odessie, zm. 4.10. 1957 w Kielcach; aktor. Był synem Władysława i Marii. Po ukończeniu szkoły handlowej w Łodzi, w 1913 wstąpił do szkoły dramatycznej H. Hryniewieckiej. Debiutował w 1916 w Teatrze Ludowym w Warszawie. Występował kolejno w Warszawie, Radomiu, Poznaniu, Grudziądzu, Lublinie. W l. 1931-1933 był kierownikiem rewii w kinie Gryf w Białymstoku i w tym charakterze do 1939 pracował kolejno w Wilnie, Lwowie, Warszawie. Po drugiej wojnie światowej występował w Kielcach i Radomiu.

Słownik biograficzny teatru polskiego 1765-1965, t. 1. Warszawa 1973, s. 144; *Encyklopedia Ziemi Wileńskiej. Wileński słownik biograficzny*. Bydgoszcz 2002, s. 70.

Dryjon, Dryon, Aleksander, działał w l. 1832-1845; aktor. Był mężem Józefy Dryjon. W l. 1832 lub 1833 występował w Nowogródku u W. Kłockiego, w 1835 w Lidzie, następnie w teatrze wileńskim, a w 1845 z zespołem wileńskim pod kierunkiem Józefa Surewicza w Kownie.

M. Rulikowski, *Teatr polski na Litwie*. Wilno 1907, s. 75; *Słownik biograficzny teatru polskiego 1765-1965*, t. 1. Warszawa 1973, s. 144.

Dryjon, Dryon, Józefa, z Paszkiewiczów, 2 v. Czenienow, działała w 1832-1845; aktorka. Była żoną Aleksandra Dryjona. W 1832 lub 1833 występowała pod nazwiskiem pannieńskim w Nowogródku w zespole W. Kłockiego; grała role subretek. Po wyjściu za mąż za aktora Aleksandra Dryjona należała zapewne wraz z nim do zespołu teatru wileńskiego i pod jego nazwiskiem występowała w 1845 z zespołem wileńskim pod kierownictwem Józefa Surewicza w Kownie.

Słownik biograficzny teatru polskiego 1765-1965, t. 1. Warszawa 1973, s. 145.

Drzewica, działał w 1908; aktor. W 1908 występował w teatrze w Wilnie; 1.11. 1908 grał w sztuce *Bogusławski i jego scena*.

„*Kurier Litewski*” 1908, nr 242, 243; *Słownik biograficzny teatru polskiego 1900-1980*, t. 2. Warszawa 1994, s. 182.

Dubowik Izabela, córka Antoniego Filipowicza-Dubowika, architekta, ur. 8.02.1891 w Żytomierzu, zm. 08.1944 w Warszawie, zginęła pod gruzami podczas powstania; aktorka i recytatorka. W sezonie 1905/1906 należała do chóru Sekcji Muzycznej Towarzystwa „Lutnia” w Wilnie, następnie w 1909 występowała w teatrze wileńskim, gdzie grała role amantek. Od września 1909 została zaangażowana na sezon zimowy do teatru w Sosnowcu pod dyrekcją S. Staszewskiego. W 1912 ponownie występowała w Wilnie na scenach pod kierunkiem Bronisława Oranowskiego. Grała m.in. Reganę (*Król Lear*), Kornelię (*Irydion*). W 1918 nadal przebywała w Wilnie, gdzie współpracowała z teatrem amatorskim w Klubie Robotniczym przy ulicy Wroniej 5, reżyserowała w nim m.in. *Kalosze*. Prowadziła w Wilnie Szkołę Teatralną im. Stanisława Wyspiańskiego oraz zajęcia

z dykcji i wymowy na uniwersytetach ludowych w Wilnie i Warszawie. Do jej uczniów należał m.in. Juliusz Lubicz-Lisowski.

„*Goniec Wileński*” 1909, nr 14, 15, 50; „*Kurier Litewski*” 1912, nr 54, 222; *Słownik biograficzny teatru polskiego 1900-1980*, t. 2. Warszawa 1994, s. 183; *Encyklopedia Ziemi Wileńskiej. Wileński słownik biograficzny*. Bydgoszcz 2002, s. 71.

Dubowski, działał w 1821; aktor. W 1821 występował w teatrze wileńskim.

Słownik biograficzny teatru polskiego 1765-1965, t. 1. Warszawa 1973, s. 145.

Dulęba Maria Zofia, 1 v. Piotrowska, 2 v. Liefeld, 3 v. Wołoszynowska, ur. 17.10.1881 w Krakowie, zm. 6.05.1959 w Warszawie; aktorka, reżyser, dyrektor teatru. Była córką Adolfa Dulęby i aktorki Michaliny Dulęby. Używała stale nazwiska Dulęba. Z pracą sceniczną zetknęła się we wczesnym dzieciństwie, grając w krakowskim teatrze role dzieci. Kształciła się w Szkole Dramatycznej Gabrieli Zapolskiej. Debiutowała w 1902 w Teatrze Miejskim w Krakowie. W l. 1909-1912 wyjeżdżała z Warszawskim Teatrem Rządowym na „wieczory deklamacyjne” do Wilna; w l. 1919-1923 związała się z powstającą Redutą, w 1926 występowała gościnnie w Teatrze na Pohulance w Wilnie, należała do Zarządu Towarzystwa Zespołu Reduty. Po drugiej wojnie światowej występowała w Krakowie, później w Teatrze Kameralnym w Warszawie.

Słownik biograficzny teatru polskiego 1765-1965, t. 1. Warszawa 1973, s. 146-147; *Encyklopedia Ziemi Wileńskiej. Wileński słownik biograficzny*. Bydgoszcz 2002, s. 72.

Duniłowicz, Daniłowicz, Jan, działał w l. 1839-1840; aktor. W 1839 występował w Grodnie w zespole I. Górskiej, w 1840 w Świstoczy i w Wilnie.

Słownik biograficzny teatru polskiego 1765-1965, t. 1. Warszawa 1973, s. 148.

Dunin-Rychłowska Halina, z Gulików, zamężna Rychłowska, ur. 9.04.1888 w miejscowości Nowojowa Góra w powiecie chrzanowskim, zm. 13.10.1952 w Olsztynie; aktorka, śpiewaczka. Była córką nauczyciela Franciszka Gulika i Marii z Dunin-Wąsowskich, żoną Franciszka Rychłowskiego. Uczęszczała do szkoły średniej w Krakowie, a następnie uczyła się zawodu aktorskiego pod kierunkiem S. Knake-Zawadzkiego i M. Przybyłowicza. W sezonie 1904/1905 występowała pod pseudonimem Dunin w krakowskim Teatrze Ludowym; w l. 1906-1908 grała w Teatrze Polskim w Poznaniu, w l. 1908-1910 w Teatrze Polskim w Wilnie; w 1910 w Łodzi. W tymże roku wyszła za mąż za aktora Franciszka Rychłowskiego i odtąd używała nazwiska Dunin-Rychłowska. w l. 1912-1918 w Teatrze Polskim w Kijowie; od 1920 do maja 1941 stale w Wilnie w tamtejszych teatrach miejskich. W Wilnie 11.03.1934 obchodziła jubileusz 30-lecia pracy grając rolę Babki (*Spadkobierca*). Okresowo brała udział w objazdach, m.in. w 1929 z zespołem Reduty. Wróciła na scenę wileńską w sezonie 1944-1945 i występowała w Teatrze Dramatycznym. W kwietniu 1945 wraz z całym zespołem przeniosła się do Torunia, gdzie pracowała w Teatrze Miejskim do 1948; w sezonie 1948/1949 występowała w Gorzowie Wlp., a w l. 1950-1952 należała do zespołu Teatru im. Stefana Jaracza w Olsztynie. Początkowo ze względu na drobną figurę i miły głos grywała role naiwnych dziewcząt, subretki; występowała w wodewilach. Później grała role dramatyczne, wreszcie role charakterystyczne.

Słownik biograficzny teatru polskiego 1765-1965, t. 1. Warszawa 1973, s. 148-149; F. Ruszczyk, *Dziennik*, część druga: w *Wilnie 1919-1932*. Warszawa 1996, s. 267.

Duszyński Jerzy Zbigniew, ur. 15.05.1917 w Moskwie, zm. 24.07.1978 w Warszawie; aktor. Był synem Feliksa i Marii Kazimiery Duszyńskich, mężem najpierw aktorki Hanki